ROTOGHILA

de Adrian Buzdugan

Mă uitam înmărmurit la valurile de verdeaţă care mă-nconjurau şi simţeam că-mi pierd minţile! Dădeam fără spor cu maceta în dreapta şi-n stînga şi aproape că-mi venea să bocesc... în ce coşmar putuse să se transforme o banală expediţie de hidrografiere a Amazonului inferior!...

Dacă n-aş fi băut atîta destruidor – un cocteil preparat cu mişcări hipnotice din aguardente, alune stoarse şi-o lămîie tăiată-n patru, n-aş fi ajuns aici!

Din cine ştie ce calcule meschine şi obscure, îmi izbucnise-n mintea rasă de alcool ideea să-i trimit mătuşă-mii o vedere pe care o primisem în Santana, rest la un pachet de ţigări. Dar ce-o fi fost în capul celui care-mi închiriase barca în halul în care eram? De fapt, poate multele bancnote pe care i le pusesem în palmă îl convinseseră să-şi ia rămas bun de la ambarcaţiunea peticită...

Terminasem Metrologie hidrografică şi lucram de ani de zile într-un birou la Agenţia Naţională de Hidrologie. Meseria mea de hîrţogar se reducea la fişarea informaţiilor de profil apărute în presă, studierea de-a dreptul inutilă a maldărelor de noi statistici şi monitorizarea influenţei debitelor istorice asupra culturilor agricole, silvicole şi piscicole. Noroc că mă mai luam cu Balomir, Coliac Balomir, coleg întru ratare. Ne lamentam continuu că nu sîntem în situaţia privilegiată a celor puţini care muncesc din plăcere, jucam popice şi, peste toate, verificam cu o consecvenţă patologică noile sortimente de băuturi.

Ei, de asta intrasem într-o stare de exuberanţă vecină cu demenţa cînd văzusem mail-ul cu recrutarea pentru expediţia internaţională Macapá – Santarém.

Scot cartea poştală comună şi neclară, de-acum şi pătată, cu obeliscul ăla găurit şi anost care marca la o adică un punct zero ca atîtea altele de pe linia ecuatorului!... Ce bine s-ar fi aranjat toate, dacă aş fi zvîrlit-o de-atunci, dar îmi fusese jenă de vînzătoarea aia, teribil de amabilă şi zîmbitoare... aşa că o strecurasem sfios în sîn...

Marco Zero. O mototolesc şi o arunc în hăul verde.

Tare şi mişcîndu-mi buzele ca pentru surzi, l-am întrebat pe acel Ramón care mă ajutase să trag barca la mal:

- Unde-aş pu – tea să gă – sesc nişte tim – bre?

Am rămas cu ochii holbaţi cînd i-am auzit tirada nativului brazilian.
N-ar fi fost mare necaz că nu făceam absolut nici o diferenţă între portugheză şi portugheza braziliană, însă apetenţa mea pentru limbi străine se mărginea la pronunţarea oarecum corectă a cîtorva cuvinte şi expresii uzuale, de circulaţie internaţională: Ciao, merçi, maître d'hotel, ich liebe dich şi hasta la vista, baby!

- Dos reales! Dos stampas! am hispanizat eu englezescul "stamp" pentru marca de scrisoare. Fi – la – te – lía! şi-am făcut cu degetele un pătrăţel micuţ, apoi un semn apăsat cu ştampila pe-un dreptunghi imaginar.

Din noul potop de cuvinte am reţinut doar senhor şi direita, care sigur nu putea să însemne decît dreapta. Da, şi gestul lui întărea asta!

...Şi iată-mă aici, undeva între doi afluenţi ai Amazonului, Matapí şi braţul nordic al Villanovei, cred... Căutînd un rîuleţ, o apă curgătoare, ceva care să-mi indice un posibil drum de întoarcere...

Prin buzunare, nimicuri. Telefonul, fără semnal... Noroc cu maceta asta sănătoasă, cu mîner de os pe care o găsisem pe fundul bărcii. Un model robust, cu o lamă tăioasă ca briciul.

Deodată, am simţit ceva nelămurit, o pornire lăuntrică incontrolabilă! După vreo cîteva zeci de metri, "împins de la spate" şi plin de spaimă, mă opresc. Genunchii îmi tremură şi sînt transpirat leoarcă din cauza efortului depus. În urmă, un adevărat tunel, tăiat cu o forţă supraomenească; în faţă, un tufiş ciudat cu frunze vişinii. Deşi nu sînt prea superstiţios, mă întreb totuşi dacă nu cumva vreun Spirit al Pădurii m-a purtat spre acest minunat exemplar... Iau o frunză, prudent. Are un gust neutru, insipid. Nu mă simt nici mai bine, nici mai rău... Mă uit după niscaiva fructe şi de-abia atunci ameţesc.

Mi-e foame, mi-e sete, mi-e silă de verde şi cad.

14:22, pe ceas. Dormisem vreo două ore. M-am ridicat cu greu din tufa încolăcită. Aveam creierul mai limpede, mai apropiat parcă de starea de vid normală.

Maceta! În patru labe am început să o caut furibund, căzînd iarăşi pradă gîndurilor negre.

Mi-a venit să urlu de fericire cînd am zărit-o! Am strîns-o în mînă ca un real Stapîn al Naturii şi... am rămas cu gura căscată!

Forfota zilnică a unui trib umplea un luminiş imens în mijlocul căruia trona un templu vechi, în ruină, un soi de Angkor Wat în miniatură. Înspre mine părea să fie un teren cultivat cu... nişte legume, iar în partea opusă se zăreau nişte colibe rotunde.

Rezervaţie, canibali, periculoşi sau nu? Instinctul de autoconservare m-a făcut să mă tupilez repede în iarba deasă. Am început să mă uit sistematic după suliţe, topoare, arme în general... Păreau mai degrabă nişte caucazieni bronzaţi, decît cine ştie ce sălbăticiuni mă temusem eu!... Erau înalţi, viguroşi, iar corpurile lor aproape perfecte, date-n acel bronz ciocolatiu minunat, mă duceau cu gîndul la un club exclusivist de nudişti. Dar colibele? Or fi fost şi excentrici! No!

Afrodita! Artemis! Demetra! Toate trei într-una goală puşcă ce-mi întindea prietenoasă cu un coş larg cu fructe:

- Paki, saki, and-amaka!

Rămăsesem pe vine într-o poziţie mai mult decît stînjenitoare. M-am ridicat stîngaci, înroşindu-mă progresiv.

- Merçi!

L-am luat încetişor, iar ea a dat din cap şi s-a îndepărtat bucuroasă.

M-au remarcat şi alţii din trib, au aruncat priviri curioase, dar nu s-au apropiat prea mult, neîndrăznind probabil...

Erau aproape goi, doar părţile ruşinoase le erau superficial acoperite c-un fel de frunze prinse de-un şnur pe talie.

Cum nu mă dovedisem vreun as în tehnici de supravieţuire – mîncasem deja pe nerăsuflate jumătate din fructe, nici la contacte de acest gen nu prea mă pricepeam – de fapt ajunsesem să nu mă mai pricep la nimic, aşa cum cădea bine sistemului care mă retribuia... După atîţia ani de amorţeală, am încercat să gîndesc singur! Era vorba în mod clar de o ciocnire a civilizaţiilor! Pentru a evita eventualele conflicte sau neînţelegeri, trebuia să cobor la nivelul lor, să mă comport ca ei, să fiu ca ei!
Mi-am scos pălăriuţa în culori de camuflaj, vesta cu multe buzunăraşe, ceasul, bocancii şi ciorapii. Le-am strîns ghem în tricoul soios şi le-am ascuns la baza unui copac pe care-am

hîrjîit cum am putut un X vizibil pentru mine, invizibil pentru ceilalţi. Faptul că voi fi atît de asemănător, va favoriza şi o grabnică integrare. Pantalonii scurţi i-am tăiat mai sus, să-mi vină pînă-n stighia piciorului şi am păstrat cu speranţă doar celularul. Mi-a luat minute bune să mă hotărăsc să mă despart de macetă.
Am presărat pămînt şi-am risipit frunze.

Cînd m-au văzut din nou, au început să rîdă! Poate că burdihanul meu păros de sedentar le crea această bună-dispoziţie! Oricum ar fi fost, pentru prima dată de cînd îi întîlnisem, am zîmbit şi eu.
Eram pe drumul cel bun.

- Eu... eu, şi m-am împus dureros cu arătătorul în piept, Hardar Kutehtan. Tu...?

Se zgîia la mine cum mă zgîisem şi eu la Ramón cu o zi înainte.

- Eu... vin de acooolo! şi mi-am proptit mîna ca un indicator spre est.

Citisem undeva că au gîndirea logică subdezvoltată, cam cît cea a unui copil mai răsărit. Am început să gesticulez cu răbdare, încercînd să stabilesc o minimă punte de comunicare.

- Înţeleg ce spui! Nu e nevoie să dai atîta din mîini! Ka' Tlang... şi sînt de loc de-aici, încîntat!

Am întins mîna şi am căzut secerat.

M-am trezit într-un hîrdău cu ceva vîscos şi c-un fel de meduză-n gură. Am scuipat îngreţoşat.

- Carantină !

M-am uitat năuc la coapsele celei care-mi vorbea. M-am ridicat, am alunecat şi, zîmbind prosteşte, m-am ridicat din nou.

- Hardar!

- Nolia!

Ajuns în poziţia bipedă, bănuiala mi se adeveri, procedura îmi vizase toate orificiile...

- Poate ne mai întîlnim!... am încercat eu îndurerat să deschid noi orizonturi aproape închise... Eram gol, murdar şi prost.

M-am hotărît să mai rămîn printre ei. O zi, două, nouă... cît voi considera că e nevoie! În momentul Deciziei am simţit că-mi iau viaţa în mîini, că sînt la timona autenticităţii, în fine, că nu mai sînt un anonim printre atîtea alte miliarde de stupidităţi

globalizate. Expediţia aia era oricum o croazieră nedeclarată pentru mucegăiţii oportunişti!… De la intrarea în delta Amazonului şi pînă aici realizasem o singură măsurătoare, cu un aparat sofisticat şi greu de manevrat, a cărui destinaţie i-o prefigurasem la unison: raftul de sus dintr-un muzeu… Vizitasem în schimb fortăreaţa São José, văzusem pe Zerão un meci de fotbal cu două echipe îmbrăcate aproape identic, zăcusem o noapte la hotel Atalanta, mai precis, în barul de la recepţie… Nu era altceva decît vacanţa de neuitat ce şi-o doreşte orice tip mediocru…

Într-un hamac pus la dispoziţie cu generozitate de un fel de comitet de primire, am avut un vis cu adevărat minunat şi liniştitor. Se făcea că eram mort şi eram instalat cu mare pompă în panteonul marilor exploratori şi antropologi. În stînga-i aveam pe Vasco da Gama, Francisco de Almeida, Juan de Grijalva, Helge Ingstad şi Marco Polo, în dreapta pe Louis şi Richard Leakey, Bronislaw Malinowski, Margaret Mead şi Jane Goodall. Ca un detaliu, eu eram în mijloc…

Nu atît visul premonitoriu, cît dorinţa avidă de a mă hrăni cu realitatea crudă, de a mă apropia de ancestral, mă determină să persist în forţarea unei derivaţii pentru viaţa mea de lăptucă.

Neapărat trebuie să-i dau un nume, El Fabulosa, Arboria, Păduria, Florestada … şi să public repede descoperirea acroniţilor în Science sau Research… Nu cumva să păţesc ce păţise şi exploratorul venezuelean Ernesto Sánchez la Cruz care văzuse cea mai înaltă cascadă din lume cu 23 de ani înaintea pilotului american care, culmea infatuării, îi dăduse şi propriul nume! Bineînţeles că n-am cum să-i zic Landul lui Kuté sau Kutehtania, există totuşi o limită a bunului simţ!

Poate că cel mai bine ar fi să-i întreb cum îşi denumesc ei înşişi aşezarea, aşa cum ar fi fost corect de altfel să facă şi ceilalţi “descoperitori” albi. Cascadei Angel i-ar fi rămăs numele dat de băştinaşi, Kerekupai-Merú (“săritura cea mai adîncă”), monolitul Uluru ar fi fost monolitul Uluru, “Marea piatră” sfîntă a aborigenilor şi nu turismaticul Ayers Rock etc.

I-am întrebat pe cîţiva cum se numesc, cum îi zic templului, locului, ca să ştiu cum să-i pomenesc. Unii au rîs, alţii mi-au răspuns ori în răspăr ori că-i o limbă noehică şi că oricum n-aş putea să o pronunţ!

Am să mă gîndesc tot eu la un nume. Traiul împreună cu ei mă va inspira.

Cîteodată mă surprind că privesc cu nesaţ sînii marmoreeni, perfecţi ai femeilor şi-mi prinde-a circula altfel sîngele în vintre. Dacă femeile surprind la rîndu-le căutătura mea arzătoare, îşi acoperă pudic nurii, oarecum stingherite. Ce să-ţi zic! Oposumul din fundu' grădinii se dă mimoză!

Cînd merg să-şi facă nevoile în capătul "satului" se-nghiontesc, rîd şi schimbă între ei nişte priviri cu subînţeles. Pare a fi o deprindere cu o încărcătură socializatoare puternică, precum puricatul la primate.

De multe ori închid telefonul pentru că se uită ciudat, uneori în scîrbă chiar… Aici e vorba de impactul tehnologic ce urmează în mod firesc clivajului cultural. Din păcate, n-am cum să renunţ la această modalitate de a-mi înregistra observaţiile. Prefer să mă vadă vorbind de unul singur – aparent, decît să scrijilesc cîte ceva pe coji de copac… Par a fi în stare să mă linşeze la cîtă grijă văd că au de natură, posibil o manifestare brută a panteismului lor.

Mi-a atras atenţia un vas de lut ars cu două guri folosit cu precădere de "tinerii căsătoriţi" care se împerechează cu frenezie în primele luni.
Per ansamblu, practică o monogamie de suprafaţă mai degrabă… în multe nopţi i-am văzut schimbîndu-şi culcuşurile… Am încercat să mă introduc şi eu, dar sînt oripilaţi de ideea metisajului, cred…

La un moment dat, patru vlăjgani au adus de neunde un stîlp masiv, deosebit de frumos sculptat şi aranjat cu păsări şi animale stilizate puse ca-ntr-o frigăruie, simetric pe axa verticală. L-au plantat în colţul estic, iar seara, întreaga comunitate, într-o atmosferă de bîlci, i s-a închinat. M-am prosternat şi eu alături de ei în faţa totemului, idolului lor. L-am întrebat pe unu' care părea mai inteligent, ce reprezintă în amănunt figurile de pe trunchiul ăla. De obicei e o întreagă poveste în care misterul vieţii şi cel al morţii se întrepătrund. A rostit ceva neclar, terminat însă cu un imperativ "Şt!". Am început şi eu să mormăi cuvinte fără noimă intrînd astfel în rezonanţă cu ceilalţi…

I-am rugat să-mi zică ceva în limba lor strămoşească, să-mi reprezinte o tradiţie, un obicei ceva…

La insistenţele mele, într-o după-amiază, vreo zece-doişpe găligani s-au mînjit cu un noroi roşiatic, şi-au prins în lehamite cîteva smocuri de pene de papagal şi-au încropit un dans al ploii închinat unei divinităţi păgîne.
Au ţopăit în doru' lelii un fel de foxtrot amestecat cu bătai din picior în ritm african... şi asta preţ de vreo oră!...

N-am fost impresionat deloc!

Într-o noapte am fost săltat cu forţa din culcuş şi dus într-o zonă lăturalnică. Nişte torţe aprinse sfîşiau sinistru întunericul şi mirosea a copal.

- Hardaaarreeee...

Mi-a îngheţat sîngele în vine.

- Ná-ká! Ná-ká!M-am uitat repede la mîinile lor încărcate de obiecte de cult grele şi am evaluat şansele proxim nule de a scăpa...

- "Hardar, ascultă tu, ascultă!" – asta însemna şi a început o istorisire tare încîlcită şi plicticoasă despre Raa'rana, un erou care o căuta mereu cu lumînarea. Jocurile de rol şi vocile lor tînguite nu salvau nimic din diletantismul cras. Văzînd că spiritele s-au mai calmat, am adormit liniştit cu capul pe-o buturugă, uitîndu-mă sub poalele unei oacheşe...

M-am tot gîndit cam ce aş putea să fac cu milionul de dolari de pe Premiul Nobel... Cu o parte din bani îmi voi cumpăra o navă mică şi elegantă - sună bine, Căpitanul Kutehtan – iar cu restul îl voi scoate pe Coliac din prelunga comă alcoolico-depresivă şi vom călători de mai multe ori în jurul lumii!

*

Templul exercită o atracţie magnetică asupra mea. Îi tot dau roată, admir figurile stilizate şi simbolurile enigmatice de pe ziduri, dar mereu mă opresc cu prudenţă în faţa intrării păzite de doi haidamaci.
O dată, mi-am luat inima în dinţi şi i-am acostat cu o tuse tabagică de sevraj:

- Hî - hm! E ca la muzeu, cu tichete ceva? şi am scos de-a dreptul prosteşte nişte bani terfeliţi.

Mi-au spus că pot intra numai după ce Liprác îmi pune cîteva întrebări. Ca nu cumva s-o iau la gioale, m-am dus şi l-am căutat. Ăsta, un scrîntit şi jumătate, m-a aţinut vreo două zile cu jocuri şi cimilituri.

- Ia zi tu, flăcău! “E rotundă şi e cîrnă şi cu capu-n jos atîrnă.” Ce e? “Bulgăre de aur în piele de taur”, “Oglinda ceriului, în spărtura steiului”…

- Ia-mă-ncet, nene, că eu am creieru-n repaos! Tradu! În fine, după ce le-am desluşit pe-astea şi-ncă altele zeci, am trecut la nivelul doi, cu băţu-n colb.

Hieroglifele astea le mai văzusem într-un vechi almanah ştiinţific, un subiect dintr-un test pentru admiterea la NASA. Erau de fapt un şir de cifre pare văzute în oglindă.

Am completat rapid seria cu 8 dublat, spre satisfacţia moşneagului hîtru.

Să unesc 9 puncte dispuse astfel:

x x x
x x x
x x x

cu doar patru beţe fără să le frîng! Şmecheria la asta mi-o arătase pe timpuri soră-mea, profesoară de psihologie logică, sau ceva de genu’ ăsta…
A urmat o variantă a turnului din Hanoi, altul, un soi de MahJong şi un puzzle infect, cu piese mici din scoarţă de copac - ăsta mi-a luat o zi întreagă!

În lumina asfinţitului, Liprác a măsurat îngîndurat peisajul absurd ieşit din ultimul joc, şi-a mîngîiat teatral barba albă şi mi-a zis:

- De mîine vei putea intra în sacrul edificiu!

Cînd mi-au făcut loc cerberii, am zbughit-o printre ei, am străbătut în goană curtea interioară şi am năvălit în clădirea principală.
Pe pereţi, cuneiforme de-ale lor, iar în spaţiul vast, cînd m-am obişnuit cu lumina, am distins un singur lucru, o rotoghilă. O sferă imensă de vreo doi metri diametru, suspendată de nimic!, plutea în centrul marii săli. Am verificat, n-o susţinea vreun alt lucru perceptibil. “Antigravitaţie!”, să-mi iasă ochii din orbite de uluială, nu alta!

Am dat să o clintesc. La atingerea palmelor mele transpirate de emoţie s-a luminat din interior cumva…

Abia acum i-am remarcat lucrătura fără seamăn! Adîncituri, incrustaţii, plăci culisante de metale şi culori diferite, şănţuleţe şi nituri sclipitoare într-un caroiaj ameţitor!

- Sfera Celor-fără-de-nume! În spate era moş Liprác. Sper să te descurci mai bine decît au făcut-o alţii!

- Aţi luat contact cu civilizaţii extraterestre?

- Asta nu te interesează pe dumneata, domnule Kutehtan! şi-a dispărut.

După culori şi secţiuni, părea un imens şi complicat mecanism Rubik.

Fascinat, am început să rotesc şi să aşez componentele sferei. Astea care o împart în două semisfere ar merge în ROGVAIV. Roşu, oranj, galben, verde… Doiul vine după patru, lîngă cinci ar merge-un opt… Locul pătratului ăstuia e între romburile zimţuite…

E a doua zi de cînd lucrez la globul miraculos. Simt că doar dacă i-aş ordona într-un anume fel faţetele, atracţia nefirească pe care o exercită asupra mea s-ar mai atenua… Ce descoperire! Cînd regele Suediei îmi va înmîna premiul, mă voi înclina uşor, într-un stil aristocratic şi… Da. Trebuie să-mi pregătesc un discurs!

Am mai sucit vreo două bile în striaţiile 2, 8 şi 9 şi am simţit un puternic val de căldură. M-am îndepărtat şi-am lăsat minunăţia să se desfăşoare! Cu clinchete ce încîntau auzul, sfera s-a desfăcut în bucăţi. Calote şi sectoare sferice, porţiuni rectangulare, zone şi piese micuţe s-au dislocat. Odată desprinse au plutit care-ncotro spre pereţii încăperii unde s-au îmbucat perfect în spaţii prestabilite. O lumină violacee a cuprins totul şi zidurile-au început să se mişte. Bucăţi imense de piatră s-au rabatat şi au început să coboare.

În jurul templului nici zare de colibe ori teren desţelenit. Nici pădurea nu se vedea. Mă aflam în centrul unei cupole gigantice şi nişte oameni îmbrăcaţi în nişte tunici spălăcite mă priveau zîmbitori.

Mi-am pierdut cunoştinţa.

S-a dus totul pe apa sîmbetei! Nobel, existenţă autentică, viaţă cu rost, iaht… tot! Toată migala mea s-a scurs în van! O echipă de atlanţi voluntari jucase 12 zile teatru! Creaseră în jurul rotoghilei o mascaradă care mă furase şi-mi dăduse atîtea speranţe de înnoire!

- Cam o dată la un secol primim cîte-un străin printre noi, pentru a evalua pe viu nivelul unui… hai să spunem… barbar mediu.

Ultimul fusese Sven Hatelai care se oprise la problema sferei. Racolat în mai 1923, îi dăduseră drumul în 1924, tîrziu, în noiembrie. El se ţicnise, ei se săturaseră de giumbuşlucuri, bănuiesc…

- Sînteţi nişte saltimbanci!

Eram supărat. Fantasmele vanităţii mele atîrnau mai greu în balanţă decît unele faze îndoielnice, de care-ar fi trebuit să-mi fie ruşine pînă la sfîrşitul zilelor… şi peste!

M-am pomenit din nou cu Liprác.

- Este singura modalitate viabilă de a verifica gradul de înţelegere şi toleranţă, calităţile empatice, nivelul raţionalităţii, sensibilitatea, tactul în abordarea unei culturi primitive…

- Lasă-mă, nene, cu solomonelile tale cu tot!

Halal pansament pentru orgoliul meu rănit, că reprezentasem pentru ei o medie între Garry Kasparov şi Handu Statu, prostu’ satului! Cabotini de duzină!

Pe o hologramă de dimensiuni mari au început să se perinde imagini surprinse de camerele ascunse. Mi-am văzut moaca de idiot cînd rezolvam total aleatoriu problema sferei. Cu mişcări haotice, tipice unui savant nebun, aranjasem plăcile PERFECT! Odată potrivite, pe înregistrare apărea clar:

3, 14159 2, 7182 1, 618

- Numerele celebre: π, raportul dintre lungimea circumferinţei unui cerc şi diametrul său, e, baza logaritmului natural, φ , numărul care-i mai mic decît pătratul său cu exact o unitate, numărul de aur.
1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34 …

Aici jocul meu copilăresc fusese confirmat:

- Şirul lui Fibonacci, secvenţa numerică în care următorul serial se obţine din suma precedentelor două, în afara primelor două predefinite. Corect!

Mă uitam cum aliniasem adînciturile în funcţie de preferinţele mele cromatice. Jos prindeau să pulseze nişte numere ameţitoare:
6, 0221377 x 6, 62606876(52) x …

- Numărul lui Avogadro, constanta lui Plank, a lui Rydberg, constanta de structură fină…

Urmăream stupefiat înşiruirile.

- … Valoarea corectă a constantei cosmologice.

Am dat să o reţin, dar holograma a dispărut!

Am început să rîd în hohote, nestăpînit. Ce bezmetici! Cum puteau să creadă că mintea mea ar fi putut să reţină asemenea enormităţi! Că aş putea să plasez atîtea obiecte abstracte, raţional!, într-o armonie geometrică supremă!

- Pînă la urmă, sînteţi extratereştri sau nu? Au schimbat nişte priviri de-alea, telepatice, care mă disperă! Unul din Adunare a catadicsit într-un tîrziu să-mi răspundă omeneşte:

- Sîntem Civilizaţia Fondatoare, veche de 14.000 de ani. În 8102 înaintea erei voastre creştine, în epipaleolitic, cum îi mai ziceţi voi, ne-am retras. Marele Sfat a hotărît că e mai bine să procedăm aşa decît să anihilăm cele trei sferturi din populaţia globului ce aveau porniri nesănătoase.

- E-te-te! Voi, sănătoşii!

N-a prins ironia. Nici simţul umorului nu-l prea au!

- Sîntem sănătoşi! O sută optzeci de primăveri fără boli, apoi eutanasie, organismul nu suportă mai mult, se oxidează şi viaţa se complică… Am descoperit demult că în sinteza unei molecule de ARN, dirijată bineînţeles de către ADN prin funcţia lui heterocatalitică, apar probleme în timp… celulă ţintă… gene terapeutice…

Am închis ochii şi mi-am dorit să nu dureze mult! De la veterinară la genetică, medicina era un tabú pentru mine. Descoperiri epocale, aplicarea unor tehnologii la scară nanometrică, vaccinuri contra oricărei infecţii…

Era momentul să-i tai divagaţia:

- Păi, dacă aţi realizat atîtea progrese în domeniul medicinei, de ce n-aţi intervenit la timp ca să eradicaţi bolile letale cauzate de viruşi, SIDA, SARS, Ebola…? Am auzit că pot fi create noi medicamente cu ajutorul nanotehnologiei (de care dispuneţi!)

Încurcaţi, iar s-au privit… Tăcerea a căzut ca o ghilotină.

- Voi… aţi fabricat viruşii?

- Tu chiar nu conştientizezi cît de mulţi sînteţi raportat la nivelul extrem de scăzut la care se află rezervele actuale de resurse naturale? Secătuiţi şi distrugeţi Pămîntul!

- Ucigaşilor! le-am strigat eu din rărunchi.

- Mai degrabă malthusieni! şi mi-au întors spatele. Bineînţeles că n-am putut rata poziţia favorabilă şi i-am dat cu sete un şut în fund lui Ba’ Kylit.

Au bulbucat toţi ochii-nspre mine, am simţit o toropeală-n rotule şi-am căzut lat.

- Vezi tu, filosofia voastră este în fapt o artă ce îşi defineşte permanent obiectul în funcţie de momentul istoric şi imaginea despre lume. Punctul de plecare şi, în fapt, centrul ei de greutate este specific fiecărui gînditor în parte. Dacă primează istoricitatea e o filosofie politică, dacă precumpăneşte viziunea despre realitate e o ontologie ştiinţifică, pozitivistă, iar dacă se marşează pe specificitatea gîndirii se naşte o eroare cu grad mare de risc: filosofia idealist-subiectivă. Ai de ales deci între o perfectare a organizării socio-economice, o descriere mai mult sau mai puţin artistică, şi periculoasa speculaţie întemeiată pe nimic, pe individ…

Şi-a dres vocea:

- Scopul filosofării trebuie să fie asigurarea verticalităţii conştiinţei în planul umanităţii. Ai pierdut umanitatea, eşti ca o dreaptă oarecare trasată-n infinit!

"O dreaptă care-ţi trece prin fund!…" am completat eu în gînd.

A continuat să demonteze gîndirea speculativă şi eu am început să mă gîndesc cu obidă la ale mele…

De două zile mă bombardează încontinuu cu învăţături străvechi, pilde şi poveşti cu tîlc. Neobosiţi, o serie de deştepţi de-ai lor mă tot pisează şi-ncearcă să-mi vîre în cap o groază de maxime şi cugetări:

Noi dăm timpul Fiinţei, suportul etern! Referenţialitatea conştiinţei umane îi dă acesteia putinţa de a scruta devenirea! O bilă de fier masiv, încălzită, poate fi în acelaşi timp şi caldă – suprafaţa, şi rece – interiorul; echilibrarea are loc în timp. Farmecul luminişului e dat şi de copacii care îl mărginesc. Conştiinţa e pentru existenţă ce este sucul gastric pentru alimente. Îndepărtarea fiinţărilor de Fiinţă îi readuce pe Zei. Autodefinirea se situează în centrul conştiinţei. Fiinţa şi conştiinţa se situează într-o asimetrie absolută? Sensul este viaţa însăşi. Specie plus conştiinţa speciei egal Umanitate!

Înnebunesc!

Mi-a arătat două ulcioare, unul cu apă, celălalt cu nisip.

- Asta-i natura, a clătinat urciorul, perfect omogenă!, şi a scurs apa care a intrat rapid în pămînt. Reintegrare perfectă. L-a luat pe celălalt.

- Ăştia-s oamenii, a dat cu mîna prin nisip şi a oprit cîteva grăunţe în palmă, oricînd pot rămîne izolaţi de ceilalţi, suferind. L-a vărsat şi a dat cu piciorul prin nisip; apoi: Natura nu ne mai primeşte! Chiar o sufocăm!… Eram prea obosit pentru parabole… M-am dus să umplu ulciorul cu apă.

- Sîntem ca un bulgăre de zăpadă ce porneşte de pe-o culme de munte. Unii adună multă zăpadă, alţii deloc sau chiar provoacă avalanşe! Liniştea ne-o găsim la poale, în cîmpie, unde soarele cu rază blîndă ne topeşte. Abur, cristal, şi din nou grăunte de zăpadă ce se urneşte la vale! cătînd liniştea unei pante domoale!

- Da, înţeleg, e vorba de a fi şi a avea! Nu eşti nimic, dacă nu ai mult! Nu?

Nu s-a mai putut abţine:

- Hardar Kutehtan, eşti un nerod! Este vorba de acumulările ce îţi definesc conştiinţa!

- Sîntem singurele fiinţe de pe această planetă care beneficiază de extensie informaţională!

- Da?! am făcut eu nelămurit.

- Nu noi! Nu doar noi… oamenii, în general, mă refer! De la simplele inscripţii în piatră pînă la bazele de date moderne, înmagazinăm cunoştinţe, trăiri, norme…

Controlul acestei extensii duce implicit la controlul omului!

- The knowledge means power! am băgat eu un citat, încercînd întrucîtva să păstrez standardul dialogului.

Constatînd că dă din cap aprobator, mi-am forţat norocul:

- Moartea informaţională naşte monştri!

Pentru prima dată am văzut unul dintre înţelepţii ăia antici ieşindu-şi din fire:

- Nu sînteţi decît nişte jalnici infovori, nişte gnosofagi nenorociţi! Acumulaţi informaţii, cunoştinţe, uneori chiar corpus-uri coerente, fără a le mai reda sau aplica apoi. Ce sens are răspîndirea fără sens a acestei informaţii în nenumărate individualităţi închistate? căci informaţia se disipă cu un rost în Univers!

Am plecat capul spăşit. Nu ştiu de ce, dar îmi inducea un sentiment de vinovăţie…

Nu mai rezist! Am încercat să o şterg englezeşte, dar după nici jumătate de kilometru m-au găbjit… Am să le destăinui adevărul!

- Din întîmplare? Imposibil, şansele de a rezolva întîmplător Sfera-celor-ce-atribuie-sensul sînt de… unu la o mie de miliarde!

Pe de-o parte i-am convins că sînt un nătărău ordinar, le-am spus că la π, e şi φ ajunsesem potrivind şase date de naştere, ca la loto, multe constante le obţinusem printr-o aranjare cromatică pur subiectivă etc. Mare parte din cei preavechi sînt însă neîncrezători.

- De ce o faci pe prostu'? Ce urmăreşti?

- Ce ai de cîştigat?

- Ce joc mai e şi ăsta, Kutehtan?

Măcar mă privesc cu suspiciune din cauza scornelilor! şi intenţiilor mele ascunse!

- Criza religioasă va antrena etica într-un colaps, ceea ce este de evitat! În varianta asta de compromis, nu mai intervenim noi, dar accepţi tu misiunea de mesager!

- Am eu faţă de restaurator al moralei, de Neomesia? şi mi-am pocnit nervos burtoiul. Pentru o clipă mi-a trecut prin minte că-i un alt test mizerabil al lor…

- Ai putea deveni un factor activ, un formator… trecînd sub tăcere prezenţa noastră… aceasta se subînţelege!…

- Bre Liprác, nu mă mai zăpăci atîta! Hai mai bine să bem un păhărel şi să uităm de toate!

Au un euforizant excelent!

- Bine. Facă-se voia ta!

Eram amorţit tot, iar capul îmi fusese fixat într-un schelet metalic rigid. Am distins cu greu o mutră jovială:

- E o procedură banală pe care-am perfecţionat-o în timp! Un ser introdus într-un nod central, o lovitură şi gata!

- Hatelai a luat-o razna, pentru că nu i-am administrat şi un şoc amnezic! Şi un secundant îmi scutură cu mişcări precise un pulan gros de cauciuc prin faţa ochilor. Să sperăm că va merge!…

Aud ca prin vis:

- Aţi mai fost pe la noi? Parcă vă cunosc de undeva!…

- Am mai trecut acum vreo nouăzeci de ani cu o problemă asemănătoare!

Asistenta bălaie începe să chicotească.

Pereţi albi, halate albe.

- Numele!

- Alt Liprác mă numesc.

- Nu… nu al dumneavoastră, al domnului cu problema…

- Aaa! Hardar Kutehtan.

Mă uit la moşneagul cu ţinută semeaţă, îmbrăcat într-o tunică alburie. Liprác, Liprác… nu-mi zice nimic numele ăsta.

- … Vă daţi seama, şaisprezece zile în junglă!

- L-am hidratat cum am putut şi vi l-am adus.

- Un Supravieţuitor! şi asistenta se uită moale-nspre mine.

- Eşti pe mîini bune! şi bătrînul plin de sine îmi face cu mîna.

Îi răspund fără niciun efort, mîna mea dreaptă e sprijinită sau prinsă de rama patului…

„Liprác, Liprác…”

„Bulgăre de laur în piele de flaur”, ce-o fi însemnînd?